

A TANÁCS AJÁNLÁSA**(2018. július 13.)****Hollandia 2018. évi nemzeti reformprogramjáról, amelyben véleményezi Hollandia 2018. évi stabilitási programját**

(2018/C 320/18)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság véleményére,

tekintettel a szociális védelemmel foglalkozó bizottság véleményére,

tekintettel a Gazdaságpolitikai Bizottság véleményére,

mivel:

- (1) A Bizottság 2017. november 22-én elfogadta az éves növekedési jelentést, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2018. évi európai szemeszterét. A Bizottság kellő figyelmet fordított az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság által 2017. november 17-én kihirdetett szociális jogok európai pillérére. Az Európai Tanács 2018. március 22-én jóváhagyta az éves növekedési jelentés prioritásait. A Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján 2017. november 22-én elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést is, amelyben Hollandiát azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor. A Bizottság ugyanezen a napon az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló tanácsi ajánlásra vonatkozó ajánlást is elfogadott, amelyet az Európai Tanács a 2018. március 22-i ülésén jóváhagyott. A Tanács 2018. május 14-én elfogadta az euroövezet gazdaságpolitikájáról szóló ajánlást ⁽³⁾ (a továbbiakban: az euroövezetre vonatkozó ajánlás).
- (2) Mivel Hollandia pénzneme az euro, továbbá tekintettel a gazdasági és monetáris unió gazdaságainak szoros összefonódására, Hollandiának gondoskodnia kell arról, hogy teljeskörűen és megfelelő időben végrehajtsa az euroövezetre vonatkozó ajánlást, melyet az alábbi 1–2. ajánlás tükröz.
- (3) A Hollandiára vonatkozó 2018. évi országjelentést 2018. március 7-én tették közzé. A Bizottság az országjelentésben értékelte a Tanács által 2017. július 11-én elfogadott országspecifikus ajánlások ⁽⁴⁾ és az előző években elfogadott országspecifikus ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket, valamint az Európa 2020 stratégia nemzeti szintre lebontott célkitűzései tekintetében Hollandia által elért eredményeket. Az országjelentés emellett magában foglalta az 1176/2011/EU rendelet 5. cikke szerinti részletes vizsgálatot is, melynek eredményeit szintén 2018. március 7-én tették közzé. Vizsgálata alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Hollandiában makrogazdasági egyensúlyhiány áll fenn. Az euroövezeti tagállamok közül Hollandiában a legnagyobb a GDP-arányos folyófizetésimérleg-többlet hároméves átlaga. A többlet az optimálistól elmaradó forráselosztásra, valamint a növekedés és a jólét fokozásának kiaknázatlan lehetőségeire utal. A magánadósság magas, különös tekintettel a háztartások jelzálogtartozásának állományára és a multinacionális vállalkozások adósságállományára. A háztartások hosszú lejáratú adóssággal terhelt mérlege megnöveli a pénzügyi sokkokkal szembeni sebezhetőséget.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

⁽²⁾ HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

⁽³⁾ HL C 179., 2018.5.25., 1. o.

⁽⁴⁾ HL C 261., 2017.8.9., 1. o.

- (4) Hollandia 2018. április 30-án benyújtotta a 2018. évi nemzeti reformprogramját, 2018. április 26-án pedig a 2018. évi stabilitási programját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (5) Az európai strukturális és beruházási alapok 2014 és 2020 közötti időszakra vonatkozó programozását a vonatkozó országspecifikus ajánlások figyelembevételével alakították ki. Az 1303/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁾ 23. cikke szerint, amennyiben az a vonatkozó tanácsi ajánlások végrehajtásának elősegítése érdekében szükséges, a Bizottság kérheti egy tagállamtól, hogy vizsgálja felül partnerségi megállapodását és releváns programjait, és javasoljon azokhoz módosításokat. A Bizottság az európai strukturális és beruházási alapok eredményességét és a gondos gazdasági irányítást összekapcsoló intézkedések alkalmazására vonatkozó iránymutatásokban további részletekkel szolgált arról, hogyan alkalmazná az említett rendelkezést.
- (6) Hollandia jelenleg a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenciók ágához tartozik. A 2018. évi stabilitási programja szerint a kormány az államháztartási többletet a 2017-es 1,1 %-ról 2021-re a GDP 0,3 %-ára tervezi csökkenteni. A középtávú költségvetési cél – a GDP 0,5 %-ának megfelelő strukturális hiány – a programidőszak egésze során továbbra is teljesül. A 2018. évi stabilitási program szerint a GDP-arányos államadósság-ráta 2021-re várhatóan 44,0 %-ra mérséklődik. Az ezeket a költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A Bizottság 2018. tavaszi előrejelzése alapján a strukturális egyenleg a 2017-ben a GDP 0,5 %-át kitevő többletről 2018-ban várhatóan a GDP 0,1 %-ának, 2019-ben pedig a GDP 0,3 %-ának megfelelő hiányra csökken, vagyis meghaladja a középtávú költségvetési célt. Az államadósság az előrejelzés szerint stabil csökkenő pályán, így a Szerződésben meghatározott referenciaérték alatt marad. Összességében a Tanács véleménye szerint Hollandia 2018-ban és 2019-ben az előrejelzések szerint meg fog felelni a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek. A középtávú célkitűzés tiszteletben tartása mellett ugyanakkor fel lehetne használni a költségvetési és strukturális politikát a kutatásra, a fejlesztésre és az innovációra irányuló köz- és magánberuházások fokozására.
- (7) Hollandia hatékony kutatási és fejlesztési ágazattal rendelkezik, és az ország jól teljesítő oktatási rendszere és tudományos háttere szilárd alapot teremt az innovációs és növekedési kapacitás oktatási és kutatási és fejlesztési tevékenységek révén történő előmozdításához. A kormány jelentős mértékű további beruházásokról tett bejelentést, amelyek elősegíthetik a köz- és a magánszférabeli kutatási és fejlesztési intenzitás stabilizálását. Továbbra is bizonytalan, hogy Hollandia teljesíti-e az Európa 2020 stratégia célkitűzéseit, és különösen a kutatási és fejlesztési, valamint a megújuló energiaforrásokba történő beruházásokat.
- (8) A háztartások nagymértékű eladósodottságának kezelése során kulcsfontosságú kihívást jelent a lakáspiaci helyzet, ahol az évtizedek során kialakult merev rendszer és a torzító ösztönzők formálják az ingatlanfinanszírozási és ágazati megtakarítási mintákat. 2012 óta már számos szakpolitikai intézkedést végrehajtottak, amelyek részben kezelik e problémát. 2017-ben a kormány bejelentette az arra vonatkozó terveket, hogy 2020-tól kezdődően felgyorsítja a jelzáloghitel-kamatok adóból való leírhatóságának csökkentését. A bérlakáspiacon a jól működő középszegmens hiánya azonban arra ösztönzi a háztartásokat, hogy a lakásbérlés helyett inkább vásároljanak, így magas a jövedelemarányos eladósodottság aránya, és már fiatalon megtapasztalják a pénzügyi sebezhetőséget. A holland szociálislakás-ágazat az egyik legnagyobb az Unióban, ám a lakásokban nem mindig a ténylegesen rászorulóknak élnek. A magas jövedelemmel rendelkező háztartások is a szociálislakás-ágazatban maradnak, tekintve, hogy a szociálislakás-szövetkezetek nem emelik a bérleti díjat olyan ütemben, ahogy azt a törvény lehetővé teszi. Jóllehet a kormány bejelentette, hogy szándékában áll támogatni a megfizethető lakások kínálatát a magánbérlemények piacán, e támogatásra vonatkozóan még nem közöltek konkrét terveket.
- (9) Amint azt az euroövezetre vonatkozó ajánlás jelzi, az agresszív adótervezési stratégiák elleni küzdelem elengedhetetlen a vállalkozások közötti verseny torzulásának megakadályozásához, az adófizetők méltányos kezeléséhez és az államháztartás védelméhez. Az adófizetők agresszív adótervezési stratégiáinak a tagállamok között átgyűrűző hatásai az uniós jogszabályokat kiegészítő, koordinált fellépést kívánnak meg a nemzeti szakpolitikák szintjén. A Hollandián keresztül megvalósult osztalék-, jogdíj- és kamatfizetések magas szintje azt sugallja, hogy az ország adózási szabályait olyan vállalatok használják, amelyek agresszív adótervezést folytatnak. A közvetlen külföldi befektetések állományának tulajdonosai döntő többségben „különleges célú gazdasági egységek”. A külföldre (azaz az Unióban rezidens adóalanyok által harmadik országban rezidens adóalanyok számára) utalt jogdíj- és kamatfizetésekre vonatkozó forrásadó hiánya miatt e kifizetések teljes mértékben adózatlanok maradhatnak, amennyiben azok a kedvezményezett országában, illetve területén sem adókötelesek. A visszaélés elleni szabályok hiánya,

⁽¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013. december 17-i 1303/2013/EU rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.).

különösen a hibrid jogalanyok esetében, szintén elősegítheti az agresszív adótervezést. A Bizottság elismeri Hollandiának az adózási reformprogramban meghatározott, az agresszív adótervezési stratégiák elleni küzdelem iránti elkötelezettségét, ideértve a visszaélés vagy alacsony adómértéket alkalmazó joghatóságoknak tett kifizetések esetén a jogdíj-, kamat- és osztalékfizetésekre kivetett forrásadókat is, ami pozitív lépés az agresszív adótervezés csökkenése irányában. E programot mielőbb végre kell hajtani és szorosan nyomon kell követni. A holland hatóságokkal folytatott közelmúltbeli egyeztetések alapján a Bizottság folytatni fogja az adófizetők agresszív adótervezési stratégiái elleni küzdelem jegyében folytatott konstruktív párbeszédet.

- (10) Az alacsony munkanélküliségi ráta és a betöltetlen álláshelyek magas aránya ellenére a nominális bérnövekedés 2017-ben 1,5 %-os, tehát mérsékelt volt. Ez nem éri el az infláció, a termelékenység és a munkanélküliség alapján várható szintet. A mérsékelt bérnövekedés részben a termelékenység lassú növekedésével, a fennmaradó munkaerőpiaci pangással és a munkaerőpiac fokozott szegmentációjával hozható összefüggésbe. 2017-ben a kormány több költségvetési intézkedést is elfogadott, amelyek csökkentik a munkát terhelő adókat és amelyek célja, hogy növekedjen a háztartások rendelkezésére álló nettó jövedelem a munkaviszonyban lévő személyek esetében. Fellendítené a belföldi keresletet és hozzájárulna az euroövezetben az egyensúly helyreállításához a háztartások rendelkezésre álló nettó jövedelmének azon feltételek megeremtése révén való további növelése, amelyek előmozdítják a bérnövekedést és a nyugdíjrendszer második pillérének megreformálását, hogy azt még átláthatóbbá, a különböző generációk számára méltányosabbá és a sokkhatásokkal szemben ellenállóbbá tegyék.
- (11) A foglalkoztatás terén a közelmúltban tapasztalt növekedés nagymértékben annak tulajdonítható, hogy nőtt a határozott idejű szerződéssel foglalkoztatottak, valamint az önfoglalkoztatók száma. A határozott idejű szerződések nagy és növekvő arányának, valamint az alkalmazottak nélküli önfoglalkoztatás gyors bővülésének háttérben az állhat, hogy nagy különbségek mutatkoznak az alkalmazandó munkaügyi és munkavédelmi szabályok terén, valamint az adózás és a társadalombiztosítás jogi szabályozása is eltéréseket mutat. Jóllehet hoztak néhány intézkedést, és továbbiakról a közelmúltban történt bejelentés, egyes ilyen tényezők pénzügyi szempontból továbbra is az önfoglalkoztatóként való munkavégzésre ösztönzik az alkalmazottakat, vagy a határozott idejű szerződéssel való foglalkoztatásuknak kedveznek. Ezen túlmenően a színlelt önfoglalkoztatás kezelésére irányuló intézkedések végrehajtását 2020-ig felfüggesztették. Az önfoglalkoztató vállalkozók körében gyakoribb, hogy nem rendelkeznek megfelelő rokkantsági, munkanélküliségi és öregségi biztosítással. Ez hosszú távon hatással lehet a szociális biztonsági rendszer fenntarthatóságára.
- (12) Az összességében jól teljesítő munkaerőpiac ellenére jelentős mértékű a kihasználatlan munkaerőpiaci potenciál. Mindenekelőtt a részmunkaidőben foglalkoztatott nők magas aránya és a migráns háttérrel rendelkező személyek foglalkoztatási helyzete jelent továbbra is fontos kihívást. Az Unión kívül született migránsok foglalkoztatási rátája 20,6 százalékponttal alacsonyabb a Hollandiában születettekéénél, és még nagyobb a különbség az Unión kívül született nők viszonylatában.
- (13) A háztartások megtakarítási rátájának az utóbbi évekbeli emelkedése részben a nyugdíjrendszer második pillérében elért nagyobb megtakarításnak köszönhető (kötelező kiegészítő magánnyugdíjrendszerek), amelyhez hozzájárult a szabályozási környezet. Az indexálásra és a pénzügyi pufferekre vonatkozóan elfogadott szabályokon (pénzügyi értékelési keret) túlmutató, generáción belüli és generációk közötti megfelelő költség- és kockázatosztás hozzájárulna ahhoz, hogy a háztartások pénzügyi eszközeiket a növekedést fokozottan ösztönző módon használják fel. A kormány megerősítette, hogy alapjaiban meg kívánja reformálni a második nyugdíjpillért, hogy javuljon a lefedettség, és a rendszer átláthatóbbá, rugalmasabbá és biztosításmatematikai szempontból méltányosabbá váljon. A költségvetési fenntarthatóság tekintetében az idősödésről szóló 2018. évi jelentés szerint a tartós ápolás-gondozás kiadásainak előre jelzett, 2070-re a GDP 3,5 %-áról 6,0 %-ára való növekedése hosszú távon közepes kockázatot jelent a költségvetési fenntarthatóságra nézve.
- (14) A 2018. évi európai szemeszter keretében a Bizottság elvégezte Hollandia gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, és azt közzétette a 2018. évi országjelentésben. A Bizottság értékelte továbbá a 2018. évi stabilitási programot és a 2018. évi nemzeti reformprogramot, valamint az előző években Hollandiának címzett ajánlások végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket. A Bizottság figyelembe vette nemcsak azoknak Hollandia fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy milyen mértékben felelnek meg az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a leendő tagállami döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni.
- (15) Ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2018. évi stabilitási programot, és azt a véleményt⁽¹⁾ fogalmazta meg, hogy Hollandia várhatóan megfelel a Stabilitási és Növekedési Paktum rendelkezéseinek.
- (16) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta a 2018. évi nemzeti reformprogramot és a 2018. évi stabilitási programot. A Tanácsnak az 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait az alábbi 1. és 2. ajánlás tükrözi,

⁽¹⁾ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése szerint.

AJÁNLJA, hogy Hollandia 2018-ban és 2019-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. A középtávú költségvetési cél tiszteletben tartása mellett használja fel a költségvetési és strukturális politikákat a kutatásra, fejlesztésre és innovációra irányuló köz- és magánberuházások fokozására. Hozzon intézkedéseket a háztartások túlzott eladósodásának és a lakáspiac fennmaradó torzulásainak csökkentésére, különösen azáltal, hogy támogatja a magánberlemények ágazatának fejlesztését.
2. Csökkentse a határozott idejű szerződések alkalmazásának és az alkalmazottakkal nem rendelkező önfoglalkoztatóknak az ösztönzőit, miközben előmozdítja az önfoglalkoztatók megfelelő szociális védelmét és kezeli a színlelt önfoglalkoztatást. Terepts meg a magasabb bérnövekedést előmozdító feltételeket, tiszteletben tartva a szociális partnerek szerepét. Biztosítsa, hogy a nyugdíjrendszer második pillére átláthatóbbá, a különböző generációk számára méltányosabbá és a sokkokkal szemben ellenállóbbá váljon.

Kelt Brüsszelben, 2018. július 13-án.

a Tanács részéről
az elnök
H. LÖGER
